

MINISTER ZDROWIA

2008-04-03

Warszawa,

MZ-UZ-OPK-71-11544-1/AK/08

Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 7.04.08
nr. 2543 podpis. *[Signature]*

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 7.04.08.

nr. 2572 podpis. *Borusiewicz*

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

[Handwritten signature: Stanisław Karol Marszałek]

W odpowiedzi na pismo Pana Marszałka z dnia 13 marca 2008 r., znak: BPS/DSK-043-223/08 przekazujące oświadczenie Pana Senatora Eryka Smulewicza w sprawie obowiązku odprowadzania składki na ubezpieczenie zdrowotne od przychodów uzyskanych z kilku tytułów prawnych proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Art. 65 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 210, poz.2135 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, opiera system ubezpieczenia zdrowotnego na zasadach równego traktowania i solidarności społecznej oraz równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej i dostępu do świadczeniodawców. Zasada solidarności społecznej w rozumieniu systemu ubezpieczenia zdrowotnego polega na tym, że fundusz powstały ze składek na ubezpieczenie zdrowotne nie identyfikuje składek i nie przypisuje ich do osoby, od której zostały pobrane. Zasadą jest, że ci, którzy opłacają składkę, nie wiedzą, na czyje świadczenia zostają wydane pieniądze, które wpłacili w ramach swojego obowiązku ubezpieczeniowego. Niezależnie od kwoty, jaką wpłacili, mają takie same uprawnienia do świadczeń jak osoby, które wpłaciły mniej lub więcej od nich. Oznacza to, że żaden ubezpieczony nie nabywa większych uprawnień w ramach dostępu do świadczeń z tego tylko tytułu, że jego składki są większe niż innej osoby. Zasada równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oznacza, że każdy ubezpieczony ma takie same prawa i musi być równo traktowany w systemie ochrony zdrowia. Ustawa

wyraża tę zasadę między innymi w przepisach dotyczących dostępu do świadczeń, w tym kolejki oczekujących na świadczenia, jednolitego koszyka negatywnego oraz jednolitego zakresu dostępnych świadczeń. Wynika z niej, że dostęp do świadczeń musi być równy w ujęciu rzeczowym, a nie tylko formalnym czy prawnym.

Na temat solidarności społecznej, jako zasady systemu ubezpieczeń zdrowotnych wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w wyroku K 14/03 z dnia 7 stycznia 2004 r. orzekając w sprawie stwierdzenia zgodności z Konstytucją niektórych przepisów ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, w którym stwierdził między innymi, że "(...) dostęp do świadczeń finansowanych ze środków publicznych musi być równy dla wszystkich obywateli, niezależnie od ich sytuacji materialnej. Proklamowana w analizowanym przepisie równość w dostępie do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi rozwinięcie wyrażonej w art. 32 Konstytucji zasady równości oraz koncepcji solidaryzmu społecznego. Zasady korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej w tym zakresie są bowiem niezależne od zakresu partycypacji poszczególnych członków wspólnoty obywatelskiej w tworzeniu zasobu środków publicznych stanowiących źródło ich finansowania".

Realizacja przez państwo zasad zawartych w art. 65 ustawy możliwa jest dzięki rozwiązaniom zawartym w rozdziale 2 ustawy i m.in. przepisom art. 81 i 82. Zasada opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne, w przypadku uzyskiwania przez ubezpieczonego przychodów z więcej niż jednego tytułu do objęcia ubezpieczeniem, odrębnie z każdego z tych tytułów nie odnosi się wyłącznie do przychodów uzyskiwanych z działalności gospodarczej, ale również do przychodów osiąganych w ramach stosunków pracy, pracy nakładczej, umów cywilnoprawnych i innych wskazanych w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit a, d-i w związku z 81 ust. 1 ustawy.

Dodatkowo ustawodawca w art. 81 ust. 2 ustawy zawarł bardzo elastyczne i korzystne dla osób prowadzących działalność pozarolniczą rozwiązanie pozwalające na dobrowolne wybranie przez ubezpieczonego podstawy wymiaru składki, którą stanowi kwota zadeklarowana, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Ustawodawca dopuścił zatem sytuację, w której ubezpieczony osiągając znaczny przychód ma ustaloną stałą wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne. Powyższe rozwiązanie ma zastosowanie wyłącznie do przychodów z działalności gospodarczej, natomiast pozostali ubezpieczeni mają obowiązek opłacania składek od rzeczywistej wysokości przychodu osiąganego z każdego tytułu.

Przepisy ustawy mają na celu uregulowanie ogólnych zasad dotyczących powstania obowiązku ubezpieczenia i sposobu wyliczenia składki z niego wynikającej, wprowadzenie natomiast kolejnych wyjątków i wyłączeń spowoduje, że każda grupa obowiązana do odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne będzie mogła podnosić zarzuty nadmiernego obciążania jej dochodów daniną publiczną.

Dodatkowo należy zauważyć, że Trybunał Konstytucyjny w wyżej powołanym wyroku stwierdził niezgodność art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391, Nr 73 z późn.zm.) w związku z przepisami tej ustawy dotyczącymi organizacji i zasad działania Narodowego Funduszu Zdrowia (rozdziały 1 i 4), zasad zabezpieczenia potrzeb zdrowotnych i organizacji udzielania świadczeń zdrowotnych (rozdziały 5, 6, 7 i 8), gospodarki finansowej (rozdział 9), zasad nadzoru i kontroli wykonywania zadań Narodowego Funduszu Zdrowia (rozdział 13), z art. 68 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jednak (mimo wniosku o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją wszystkich przepisów tej ustawy) Trybunał uznał, że art. 24 ust. 5 i 6 ustawy z 2003 r., będący odpowiednikiem obecnie obowiązujących art. 81 i 82 ustawy, nie naruszają przepisów Konstytucji. Tym samym obecnie obowiązujące przepisy ustawy w sposób zgodny z Konstytucją regulują kwestie dotyczące obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Biorąc powyższe pod uwagę w chwili obecnej Rząd nie przygotowuje w zakresie wskazanym w oświadczeniu Pana Senatora Eryka Smulewicza zmian w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2 *panisiewicz*

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
SEKRETARZ STANU
Krzysztof Grzegorek